

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, vågar jag vörd-
samt föreslå,

att Riksdagen ville för nästa statsregleringsperiod
ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett förslagsanslag
af 100,000 riksdaler, att användas till understöd åt
plogskyldiga å sådana orter, der, enligt landstingens
omdöme, *vintervägunderhållet* finnes vara särdeles be-
tungande; samt att delaktighet i detta anslag må af
Kongl. Maj:t beviljas till högst hälften af de belopp,
som för *vintervägunderhållet* till ploglagen utgå.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1874.

L. J. Fahlander,
från Westerbottens län.

N:o 48.

*Af Herr Olof Nilsson: Om underdånig skrifvelse till Kongl.
Maj:t, angående befrielse för kyrkoherdarne från utgö-
rande af s. k. taxor och gårdar.*

Ehuru det är och bör vara lagstiftningens uppgift att, så vidt möj-
ligt är, bringa bevillningen till kronan i full öfverensstämmelse med in-
komsterna, så att hvar och en af rikets innebyggare blir beskattad i mån
af sina intrader, en uppgift, hvartill man ock på senare tider mer och
mer sökt närma sig, så synes ett undantagsförhållande hafva egt och
ännu ega rum med kyrkoherdarne, hvilka icke allenast betala bevillning
för sina innehafvande boställen och ordinarie löneinkomster, utan äfven
dessutom i så kallad *taxa och gårdar* erlægga ett belopp, som 3 à 4 gån-
ger öfverstiger bevillningen, åtminstone i vissa pastorat. Dessa taxor
och gårdar, hvarifrån kyrkoherdarne i städerna alltid varit och äro be-
friade, ehuru de äro fullt ut så väl aflönade, som kyrkoherdarne på lan-

det, synas hafva tillkommit under Gustaf II Adolfs regering och något senare samt i synnerhet vara grundade genom Kongl. Förordningen den 6 April 1620, Riksdagsbeslutet 1621 och Kongl. Resolutionen den 20 September 1720.

Att med någon tillförlitlighet uppgifva orsakerna till berörda skattetitlars uppkomst förefaller svårt för den som icke är mera bevandrad i lagstiftningens historia, men så mycket torde vara obestriddigt, att de den tiden, då de stadgades, utgjorde de enda utskylder, som erlades till kronan, samt hafva utgått och utgå ännu under olika benämningar; kallas i Westerbotten *smör och laxtaxa*, i Skåne *prestekallsskatt*, i Halland och Blekinge *kongsskatt*, i Bohuslän presternas *kontribution*, i Södermanland *smörtaxa* och så vidare, samt under det gemensamma namnet *gårdepenningar*. Det förefaller högst besynnerligt, att berörda skatter och skattelagar kunnat kvarstå till våra dagar, då så helt olika förhållanden inträdt, och då inga andra af rikets innevånare betala skatt till kronan efter bevillningsförordningar, som utkommo på 16 och 17 hundratalet och då funnos lämpliga.

Emellertid synes både billighet och rättvisa fordra, att, då kyrkoherdarne, såsom ofvan blifvit antydt, i likhet med andra embets- och tjänstemän, betala bevillning så väl för sina boställen som för sina löneinkomster, de borde vara befriade från alla *taxor* och *gårder*, som utgå under förenämnda skattetitlar, en befrielse, hvartill så mycket större befoget nu förefinnes, då, till följd af de nya och af Kongl. Maj:t fastställda regleringarne af presterskapets löner, det icke är kyrkoherdarne ensamt, som uppbära smör- och laxtionden, för hvilka merberörde skatter utgå, utan äfven komministrarne undfå sin bestämda procent deraf. Härtill skulle äfven kunna läggas, att *laxtionden*, dels till följd af fiskets aftagande och dels till följd af nämnde regleringar, på senare tiden så förminskats, att den inom åtskilliga församlinger icke en gång betäcker den taxa, som erlägges till kronan.

Med anledning af hvad sålunda blifvit andraget, får jag vördsamt föreslå,

det Riksdagen må i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att kyrkoherdarne från de så kallade taxor och gårder måtte befrias,

samt anhåller om frågans remiss till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 26 Januari 1874.

Olof Nilsson.